

Zaměstnanci podniku Sigma Hranice míří Janáčkovou ulicí na náměstí, 27. listopadu 1989, fotografie: Martin Třískala

Jan Zohorna

SIGMA HRANICE 1950–1989

[2010], 52 s.

Název i obálka brožury navozují dojem, že obsahem je historie největšího hranického podniku socialistické éry. Bohužel to tak není. Bohužel proto, že zpracování podnikové historie by bylo záslužné a z vlastivědného hlediska potřebné. „Tato knížka vychází ze vzpomínek autora [Jana Zohorny] a pana Jana Lysáka na dobu zhruba od r. 1950 do konce r. 1989. A jak už to u sepisování vzpomínek bývá, nemusí časové a jmenovité údaje odpovídat přesně skutečnosti a necht' laskavý čtenář omluví z jeho pozice nepřesně uvedené nebo neúplné události té doby.“ Kdo by však čekal líčení doby a prostředí po vzoru realistických románů – což by bylo také záslužné a možná i krásné – bude brzy vyveden z omylu. Text knihy je tvořen stručnými vzpomínkami (možná spíše připomínkami) na události týkající se výroby podniku a zásluh jednotlivých zaměstnanců na jeho úspěších. Je to jakási zpětně psaná oficiální kronika, která má „uchovat památku“. Kvůli své „zpětnosti“ však události nejsou většinou časově ukotveny, což může hezky vyjadřovat onu tolikrát reflektovanou atmosféru bezčasí tehdejší doby, ale bojím se, že pro nějakého budoucího historika Sigmuy to značně sníží využitelnost těchto vzpomínek. (Osobně předpokládám, že v archivu podniku bude oficiální kronika z předmětných let.) V zásadě všechny popisované události se odehrávají uvnitř podniku a chybí tu spojení s nějakou mimopodnikovou realitou, přičemž ovšem ani podnik není nahlížen „ve svém celku“ – nedozvídáme se, odkud vlastně ony neustále přicházející úkoly pocházely (ani s jakými pocity je zaměstnanci přijímali); dočteme se např., že cílem jedné modernizace bylo zvýšení produktivity v montáži a lakovně minimálně o dnes těžko představitelných 30 %, ale nezjistíme, zda dosavadní produktivita (alespoň podle zdání vzpomínajících) byla nízká. Vlastně se dá říct, že tu chybí zobecnění, které by činilo z textu něco zajímavého i pro ty, kteří v podniku nepracovali a o strojírenské výrobě toho mnoho nevědí, což je i případ recenzenta. Ten ovšem zároveň nemůže necenit, že Jan Zohorna se do tohoto psaní pustil i přes svůj pokročilý věk a že se mu podařilo projekt dovést až na knihkupecké pulty.

JAROPIL STICHLÝCH